

BRUSSEL, 12 juli 2016

Vertrouwen Belgische land- en tuinbouwsector daalt

Crelan steunt land- en tuinbouwers met gespecialiseerd advies en producten

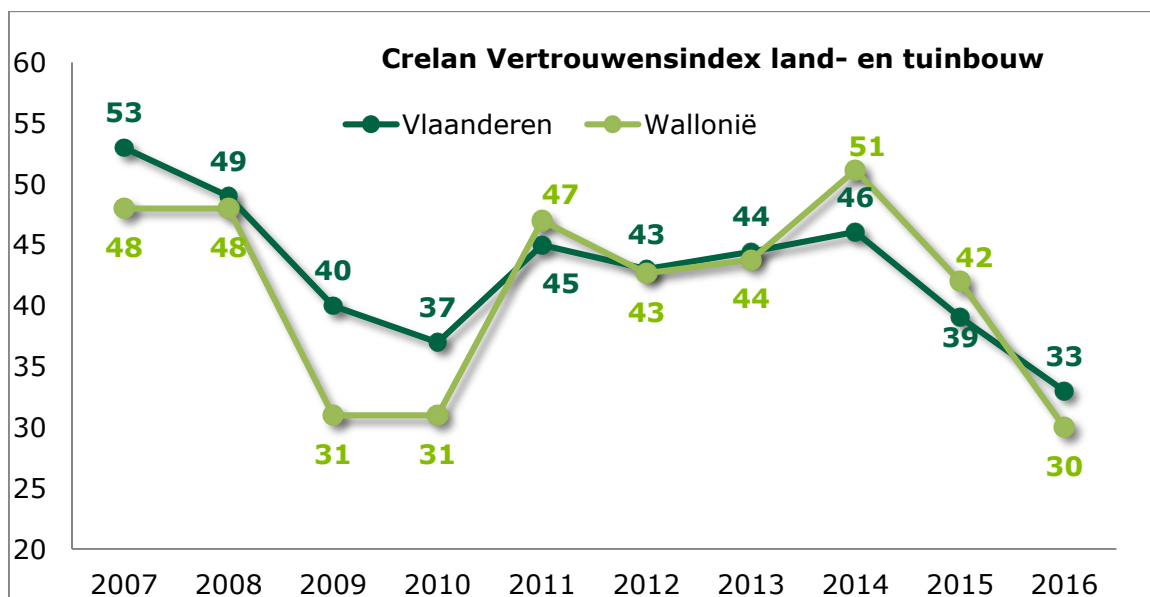
In de aanloop naar de landbouwbeurs van Libramont peilde Crelan voor het tiende jaar op rij naar het vertrouwen van de land- en tuinbouwers.

De mening van meer dan 1.000 deelnemers aan het onderzoek toont aan dat het vertrouwen in de sector een dieptepunt bereikt. De druk op het inkomen is hiervoor de belangrijkste reden. De jongere land- en tuinbouwers beoordelen hun beroep over het algemeen positiever.

Het onderzoek is een van de middelen waarmee Crelan de vinger aan de pols houdt in deze sector die de bank na aan het hart ligt.

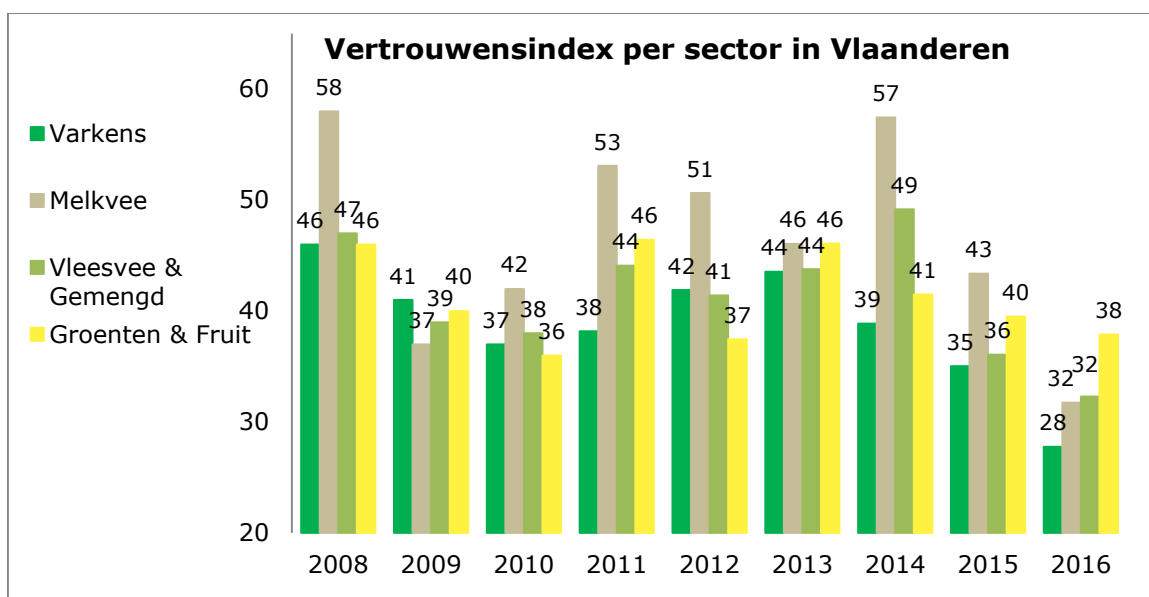
Vertrouwen daalt

Het vertrouwen van de land- en tuinbouwers daalt tot het laagste niveau sinds de start van het onderzoek in 2007. In **Vlaanderen** daalt de index tot 33 punten, in **Wallonië** tot 30 punten.

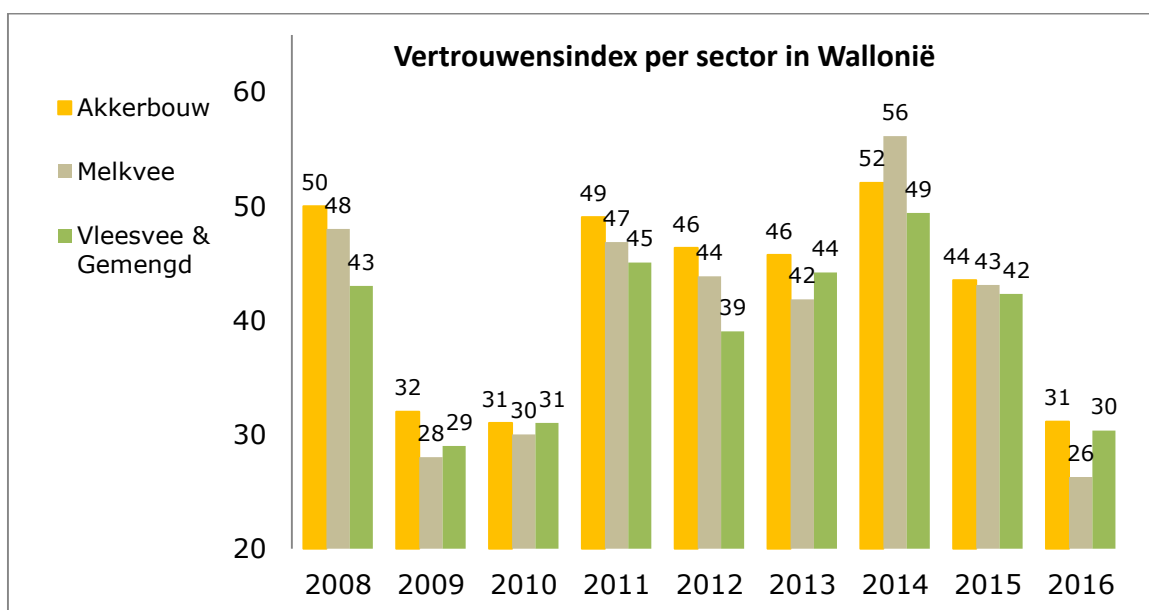

Het vertrouwen zakt bovendien in alle land- en tuinbouwsectoren.

In **Vlaanderen** doet de scherpste daling zich voor bij de melkveesector (-11 punten), en ook het vertrouwen van de varkenshouders noteert zeer laag. Niet toevallig zijn dat ook de sectoren waar de prijzen het meest onder druk staan. De daling is het minst uitgesproken bij de producenten van groenten en fruit. De vleesveesector volgt de algemene tendens en zakt naar 32 punten.

In **Wallonië** bereikt het vertrouwen in de melkveesector met 26 punten een dieptepunt. Ook de akkerbouw en de vleesveesector kennen een scherpe daling van het vertrouwen tot respectievelijk 31 en 30 punten.

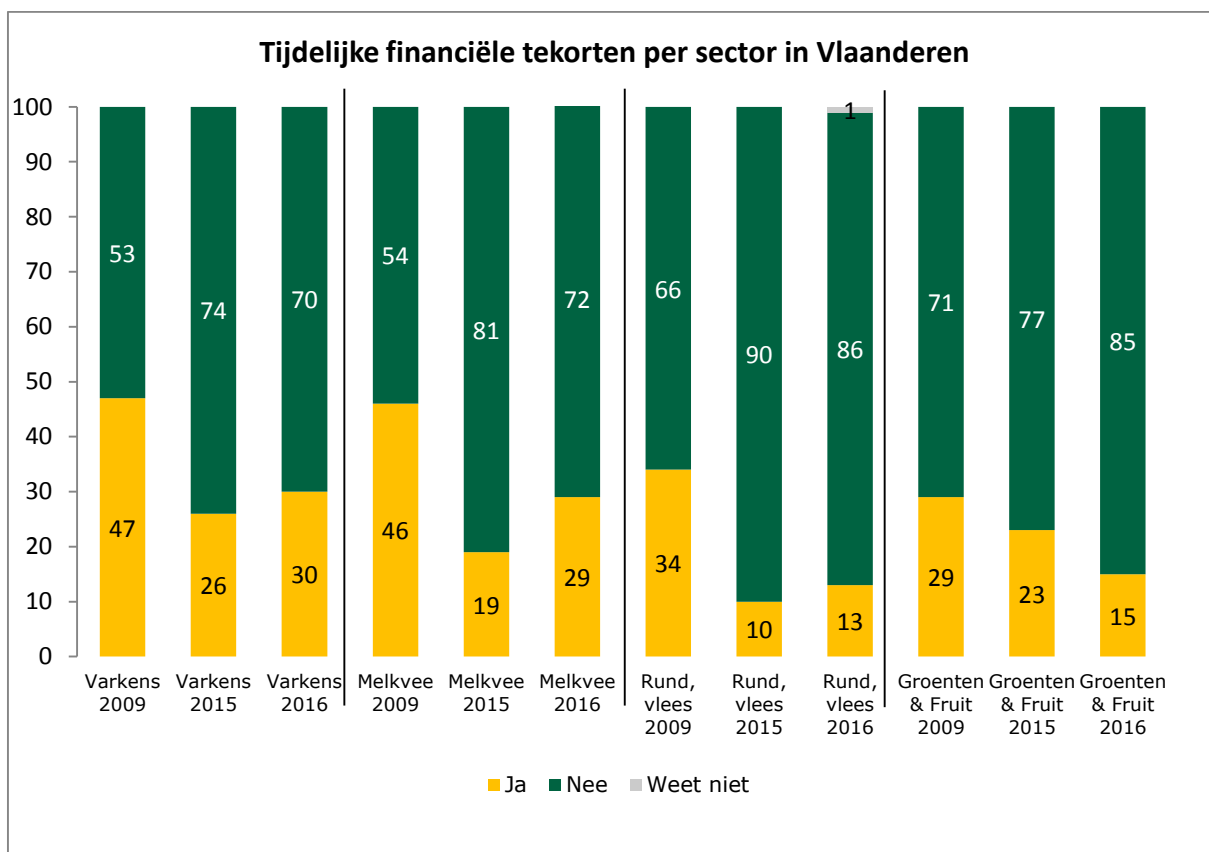
Druk op het inkomen is belangrijkste oorzaak

De druk op het inkomen van de land- en tuinbouwer verklaart in belangrijke mate de scherpe daling van het vertrouwen. De eerste tekenen van een dalend vertrouwen waren reeds in de enquête van 2015 zichtbaar. De resultaten van het onderzoek 2016 bevestigen dat de inkomsten niet beantwoorden aan de verwachtingen. Bijna 80% van de ondervraagde land- en tuinbouwers is van mening dat hun inkomen gedaald is tijdens de afgelopen 12 maanden.

De impact van de lagere inkomsten op de liquiditeitspositie van de bedrijven blijft onder controle. In **Vlaanderen** geeft 17% van de ondervraagde land- en tuinbouwers aan dat ze in het afgelopen jaar geconfronteerd werden met een tijdelijk kastekort. Dat is een kleine daling ten opzichte van de 18% in 2015. Bij de varkens- en melkveesector bedraagt het percentage respectievelijk 30 en 29%.

In **Wallonië** is de impact groter en geeft 36% aan dat ze tijdelijk een kastekort hebben gehad. Ook daar zijn de melkveebedrijven het sterkst getroffen.

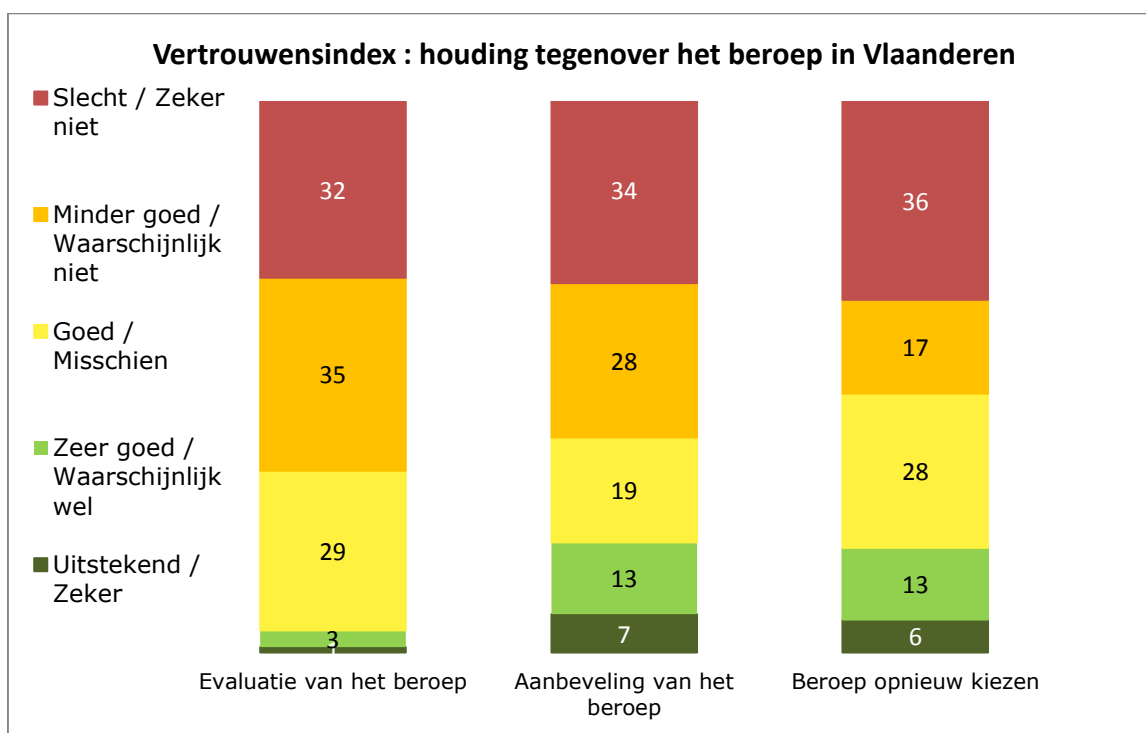
Het aantal bedrijven dat tijdelijke tekorten moet opvangen ligt wel lager dan tijdens het vorige dieptepunt in de periode 2009–2010. Dat duidt erop dat de land- en tuinbouwbedrijven hun werking beter hebben afgestemd op de volatiele prijzen.

Het beroep boet in aan aantrekkelijkheid, maar jonge bedrijfsleiders blijven positiever

Vanzelfsprekend beïnvloeden deze factoren ook de manier waarop de land- en tuinbouwers hun beroep evalueren. In **Vlaanderen** evalueren 2 op de 3 land- en tuinbouwers hun beroep als minder goed. Ze zouden het ook niet aanbevelen en ruim de helft van hen zou niet opnieuw voor het beroep kiezen.

Het onderzoek toont wel aan dat jongere land- en tuinbouwers over het algemeen positiever ingesteld zijn tegenover de toekomst.

Luc Versele, CEO van Crelan: "De land- en tuinbouwers worden geconfronteerd met talrijke onzekerheden op het vlak van de prijzen en de reglementering. Net zoals elke andere bedrijfsleider hebben ze nood aan een stabiel beleid en visie om te kunnen evolueren en innoveren. Daarnaast wordt een goede financiële planning nog belangrijker en ook op dat vlak zien we dat de sector beter inspeelt op volatiele prijzen. Het vertrouwen van de land- en tuinbouwers daalt omwille van de minder gunstige economische omgeving, maar het stemt me wel hoopvol dat de jongere bedrijfsleiders over het algemeen positiever tegenover de toekomst staan. De land- en tuinbouwsector wordt getypeerd door passie en in onze gesprekken merken we toch dat de land- en tuinbouwers passioneel met hun beroep bezig blijven. Crelan wil hen daarbij alleszins volop blijven ondersteunen met gespecialiseerd advies en

gespecialiseerde producten.”

Crelan steunt de land- en tuinbouw

Als coöperatieve bank met roots in de land- en tuinbouw, vindt Crelan het belangrijk om de sector blijvend te ondersteunen.

Luc Versele: “Als financieel adviseur willen we de land- en tuinbouwsector blijvend ondersteunen, ook in de perioden waarin het voor de sector moeilijker gaat. We doen dat met professioneel advies en een aangepast productengamma. De Crelan-agenten, die financieel advies geven aan de land- en tuinbouwers, krijgen heel wat informatie en vorming over de sector en haar uitdagingen. Daarnaast heeft de bank ook een team van sectorspecialisten die bij specifieke dossiers de agent en de bedrijfsleider ter plaatse kunnen adviseren.

Ook dit jaar moet de sector nog aandachtig zijn voor liquiditeitstekorten. Als bank hebben we flexibele oplossingen zoals een Agri Line en ook startende bedrijven kunnen we een mooi pakket aanbieden met Agri Future.”

Crelan Agri Innovation Awards

Naast de adviesverlening blijft de bank zich ook op andere manieren in de sector engageren. Zo is Crelan hoofdsponsor van de belangrijkste landbouwbeurzen van het land, waaronder de Beurs voor landbouw, bosbouw en agrovoeding van Libramont, Agribex en de Agridagen.

De bank steunt ook het wetenschappelijk onderzoek in de sector, onder meer met de Crelan Leerstoel voor duurzame innovatie in de landbouw aan de UGent en via de uitreiking van de Crelan Agri Innovation Awards. Deze Awards houden onder andere een geldprijs in voor studenten met een verdienstelijk eindwerk over de land- en tuinbouwsector. Eenzelfde geldprijs wordt ook aan hun faculteit geschonken. De prijs wordt afwisselend aan de Vlaamse en Waalse universiteiten en hogescholen toegekend. Ditmaal zal de uitreikingsceremonie plaatsvinden in de Universiteit van Luik, Gembloux Agro-Bio Tech op 16 november 2016. De uitreiking gaat gepaard met een symposium over de korte keten, met als keynote speaker Jean-Baptiste Traversac, econoom van het ‘Institut National de Recherche Agricole / AgroParisTech’.

De Crelan Vertrouwensindex land- en tuinbouwsector

De resultaten van de Crelan Vertrouwensindex 2016 zijn gebaseerd op telefonische enquêtes bij meer dan 1.076 Belgische land- en tuinbouwers (650 in Vlaanderen en 426 in Wallonië) tussen 29 maart en 22 april 2016.

De volledige resultaten van het onderzoek zijn beschikbaar op www.crelan.be/landbouwers.

Over Crelan

Crelan is een 100% Belgische bank met CrelanCo als sterke coöperatieve aandeelhouder. Klanten die coöperant worden, zijn meteen ook een stukje mede-eigenaar van de bank. Crelan engageert zich tot een ander soort van bankieren. Verantwoord, verbonden, persoonlijk en respectvol zijn de waarden die we belangrijk vinden en waarvoor we willen staan. Dat doen we met lokaal verankerde kantoorhouders en met een ruim aanbod bank- en verzekeringsproducten voor de particulieren, de zelfstandigen, de ondernemers en de land- en tuinbouwers. Behoorlijk bankieren dat is ons motto, een bank zoals een bank hoort te zijn.

www.crelan.be

Over de Groep Crelan

De groep Crelan is samengesteld uit Crelan en haar dochters: Crelan Insurance en Europabank. Groep Crelan = 3.213 medewerkers, 732 kantoren, 1,1 miljoen klanten, 289.608 coöperanten. (cijfers op 31/12/2015)

Vragen over het onderzoek

Vragen over het onderzoek kunt u stellen aan de cel Market Management Landbouw.

Vincent Van Zande, adviseur Market Management Landbouw

Tel.: +32 (0) 2 558 71 77 of +32 (0) 472 96 96 50

Email: vincent.vanzande@crelan.be

Perscontact Crelan:

Isabelle D'haeninck, directeur Institutionele en Interne Communicatie, Crelan

Tel.: + 32 (0) 2 558 72 75 of + 32 (0) 473 62 62 42

Leo De Roeck, sr. communicatie-adviseur, Crelan

Tel.: + 32 (0) 3 247 15 85 of + 32 (0) 499 96 52 81

press@crelan.be

